

ORIGINAL
monopoly game

Idag nyutillverkas en senare version av Elizabeth Magies spel i USA, och säljs som "det ursprungliga monopolspelet". På lådan finns ett av få bevarade foton på spelets skapare.

Budskap

blev populärt inte minst på universitet som Princeton, Haverford och University of Pennsylvania.

På 30-talet spelades det av vänster-ekonomer kring president Roosevelt som ett slags satir på det system som de sökte tygla med antitrustlagar.

Men Magies budskap med spelet gick inte hem hos alla.

– För dem som inte redan var övertygade geogister eller fritänkare av annat slag låg det farligt nära att istället ta till sig det omvända budskapet. Spelreglerna slog ju de fåcto fast att segraren i partiet var den som till slut hade fått in mest pengar på att ta ut höga hyror av de andra, säger spelexperten Dan Glimme som arbetar med en bok om Monopol-spelets historia.

Även Elizabeth J Magie misstänkte att det kunde vara så. Därför bestämde hon sig för att bli tydligare, och omarbetade spelet.

Bland annat skrev hon ny text på en av rutorna:

"En etta med träningen: Ertappad med att stjåla hems i ett hänschens C&I i fimerlet"

LENNART LUNDQUIST TEXT

Framgångarna var få. Med undantag för ett antal norrländska småbrukare och lantarbetare samlade rörelsen enbart stadsintellektuella.

Rörelsen kom till Sverige vid alldeles fel tidpunkt och kunde inte hävda sig mellan den avancerande socialdemokratien och den mobiliserande högern.

Efter knappt tio års verksamhet beslutade Hansson att lägga ner verksamheten.

– Det fanns ingen mylla för den här. De rättighets-termer den lanserade byggde på det amerikanska sättet att tänka, att man ska klara sig själv. Här i Sverige var det centrala staten och hur den skulle reformeras, säger Mats Deland.

Magie fick inte en cent

I början av 30-talet började ett amerikanskt spelföretag sälja Monopol kommersiellt. Det gick åt som smör i USA och 1935 började exporten till resten av världen. Men Magie fick inte en cent eftersom spelföretaget hävdade att hon inte alls var spelets uppfinnare.

Striden ledde till förhandlingar där

hennes omarbetade – och radikaliserade – variant av spelet. Det gjorde de aldrig.

Elizabeth J Magie dog bitter och besviken 1948, 91 år gammal. I spelföretags officiella historiskrivning existerar hon inte i dag.

– Förklaringen är dels företagets minst sagt diskutabla hantering av upphovsfrågan. Dels